

Universitätsbibliothek Paderborn

Historiae Ecclesiasticae Pars ...

HISTORIAE EC||CLESIASTICAE PARS || PRIMA, QVA CONTI-||NENTVR ||
Eusebij cognomento Pamphili Cæsareæ Palæ-||stinæ Episcopi lib. 10.||
Eiusdem de vita Constantini magni lib. 4.|| Oratio Constantini magni ad
sanctoru[m] cœtu[m].|| Oratio eiusdem Eusebij in laudem Constanti-||ni
magni ad trigesimum ...

Christopherson, John

[Köln], 1569

De ecclesiae praesidibus, qui fuso sanguine, veram quam professi sunt
pietatem, ostenderunt. Cap. XXV.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29861

EVSEBII HISTORIAE

genus propter imperatorum benignitatem remitti relatariq; debere) tu oculos effodi, alterum crux suffringi solū præcipiebatur. Ista enim apud illos mitia admodum cruciamēta, atq; lenissima supplicia, quibus nos torque-rēt videbātur: adeo ut dicēdo explicare nō possimus innumerabile ferē multitudinē eorū, quorū ob istā impiorū mansuetudinē nō solū oculi dextri siccis antē eruti fuerūt & excisi (quibus euulsi, loca in quibus inerant ferro cāndēte exuferunt) sed lœvi pedes etiā in ipsis flexuum commissuris, cauterio ambulsi fuerunt, & prorsus debilitati. Ac postea isti ad æris metalla in singulis prouinciis nō tā ministerii cauſsa, q̄ afflictionis & cruciatus condēnati. Ad extremū aut̄ alii eorum, quos ne recēdere quisquā poterit (strenue enim illorum & viriles res geste omnem dicendi facultatem euincunt) in alia certamina fortuitu inciderunt.

De ecclesiæ præsidibus, qui fuso sanguine, veram quam professi sunt pietatem, ostenderunt.

CAP. XXV.

His igitur tēporibus illustres & eximii martyres, per vniuersum mundū magna gloria decorati, cū suæ mētis, magnitudinis & roboris spectatores, vbiq; nō sine cauſsa ob stupefecerūt, tu insignia diuinæ reuera & inexplicabilis seruatoris nostri potētiae indicia, suis recte factis ante omniū oculos statuerunt. Verū quēque nominatim historia prosequi, vt longū, ita vix posse fieri videtur. Attamē inter ecclesiasticos præsides, qui in preclaris ciuitatibus martyriū passi sunt, primo omniū tanq; in columellas ad piorū memoriā erectas, regni Christi testē, Anthimū episcopū vrbis Nicomedensiū, qui capitatis pœna multatus obiit morte, inscribamus. Ex martyribus aut̄ Antiochiæ, Lucianū illius ecclesiæ presbyterū piis vitę institutis facile præstantissimum, qui Necomediæ etiā, imperatore præsente, cœleste Christi regnum, primum sermone per apologiam, deinde rebus gestis palam prædicauit. Ex martyribus Phænicia longe illustrissimos omninoque sanctissimos pastores Christi gregis rationalis, Tyrannionem episcopū ecclesiæ Tyri, & Zenobiū presbyterū ecclesiæ apud Sidonē numeremus.

Siluanum

Siluanum etiam episcopum ecclesiarum, quæ erant Emisæ, qui cum aliis in eadem vrbe bestiarum prædo factus, in martyrum chorum relatus fuit. Verum ambo illi martyres (quos modo cito) verbum dei Antiochiae per mortis perpersionem magnopere illustrarunt: quorum alter, Tyranio népe, in profundos maris vortices demergitur; alter, Zenobius videlicet, medicorū prope summus, tormentis in latera sua incussis toleráter & placide exit è vita. Inter martyres qui in Palæstina cæsi fuerunt principem locum obtinebant, Siluanus ecclesiarum Gazæ episcopus, de quo supra diximus: Peleus item, & Nilus episcopi Aegypti, antea etiam cōmemorati: quinetiā magnum decus ecclesiæ Cæsariensis inter istos à nobis numeretur, Pamphilus præbyter, qui vt diximus ex hominibus nostræ memoriæ propter pietatis admirabilitatem facile primas tulit. Ex illis qui Alexiadriæ, qui in reliqua Aegypto, & Thebajide egregie & præclare occubuerūt, Petrus ipsius Alexandriæ episcopus diuinū quoddam de-
propter plures
 cus eorū, qui veræ in Christo religionis doctores & magistri extiterunt, primus hoc loco citetur, & præbyteri vñā cū illo Faustus & Didius, & Ammonius, perfecti Christi martyres. Phileas item, & Hesychinus, & Pachumius, & Theodorus, ecclesiarū, quæ sunt in Aegypto episcopi, aliquid prestantes viri præter istos prope infiniti, qui in ecclesiis regionis & loci cuiusque, ubi habitabat, multorum sermonē celebrantur. Talis fuit persecutio cōtra nos cōcitata: quæ ab ecclesiarū euersione & vastitate initiū sumpsit: quæque propterea quod imperatores variis temporibꝫ eandem renouabat, indies magis magisque accreuit: unde multiplicia & diuersa fuerunt athletarum pro pietate dimicantium certamina confecta: innumerabilisque extitit martyrum multitudo in singulis prouinciis, quæ à Libya, per vniuersam Aegyptum, Syriam, & partes versus orientem, & vndique ad oras usque Illyrici pertinēt. Nam ea loca, quæ illis iam demonstratis, adiacent, ut Italia tota, Sicilia, Gallia, & quæ ad solem occidentem vergunt, & ad Hispaniam, Mauritaniam, & Africam se porrigit, ubi non duabus primis annis integris imperiū persecutionis sustinuerat, celerrime clementi dei obfatu, sunt pacē & pacis tranquillitatem consecuti: quan-

EVSEBII HISTORIAE

doquidem cælestis prouidentia tandem ob vitæ innocentiam, & fidem, illorum miserta est.

Quales fuerunt pietatis inimici, & de iis quæ acciderunt illis, qui à nostra religione alieni erant.

CAP. XXVI.

DEinceptis in hoc libro, qui est adhuc in manibus scri-
lerum contra nos admissorum palinodiam, id est, re-
tractationem iis, quæ supra posui adiectam: & ea
quæ ab initio persecutionis contigerunt (quæ sane hæc
historiam perlecturis utilissima fore puto) simul expo-
nam. Ante persecutionis tempestatem contra nos ab im-
peratoribus Romanis excitatam, quanta bonorum afflu-
entia status imperii frueretur, quamq; prospere & fœlici-
ter cum eo ætum esset, dum benigno erant & placido a-
nimō erga nos affecti, quæ dicendi vis potest satis perspi-
cue explicare? præsertim cum qui summam totius impe-
rii administrarent, ad decimum imperii annum, quine-
tiā ad vigesimum, festis, & celebri conuentu, splendidif-
fima pompa, & festiva lœtitia honorifice triumpharint, &
cum pace constante & firma, omnino vitam degerint.
Sic igitur cum potestas in dies singulos sine impedimen-
to magnas ficeret progressiones, ex insperato pace ad-
uersum nos commutata, sæcum, & crudele persecutionis
bellum concitarunt. Et cum secundus iam annis eius
tumultus in nos commoti nondum esset completus, fa-
cinus quoddam nouum & inauditum in imperio facta-
rum, eius statum penitus commutauit eueritq;. Nam
qui primus nostrarum ærumnarum author erat, Diocle-
tianum dico, in tam lethalē & pestiferum morbum de-
lapsum est, ut meus inde de statu suo deturbaretur: & pro-
pterea cum ille ipse, tum alter Valer. Herculium Maxi-
mianum intelligo, qui secundas post illum in imperio
obtinebat, imperii honore ut supra diximus deposito,
plebeium & priuatum vitæ genus sibi de legit. Ac vix
ista erant confecta, cum totius imperii status diffensio-
ne in duas partes diuisus fuit: res plane eiusmodi, qualem
non aliquando obtigisse memoriae proditum est. Non
longo